

YRITYKSEN RAHOITUS

SISÄLLYSLUETTELO

Yritystoiminnan rahoitus (ankkuritehtävä)	1
Mitä yrittäjä tekee ennen rahoitusneuvotteluja? (tietoisku)	2
Eri rahoitusvaihtoehdot (tietoisku)	3
Hyödyt sidosryhmille (aineistotehtävä)	6
Yritys rahoitusmarkkinoilla (tietoisku)	7
Millainen olisi Suomi ilman rahoitusmarkkinoita (tietoisku)	10
Tapaus Nixu (aineistotehtävä)	12
Case: Cityconin osakeanti vuonna 2015 (tietoisku)	16
Vieraan pääoman kustannus (tietoisku)	22
Luottoluokitusyhtiöt ja vuoden 2008 finanssikriisi (aineistotehtävä)	27
Oman pääoman kustannus (tietoisku)	28
Osakemarkkinat ja megatrendit (soveltava tehtävä)	33
Mitä opin yrityksen rahoituksesta? (arviointi)	34

YRITYKSEN RAHOITUS

ANKKURI- TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

YRITYSTOIMINNAN RAHOITUS

Videolla professori Vesa Puttonen esittelee moduulin teemana olevan yrityksen rahoituksen.

VIDEO:

<https://www.youtube.com/watch?v=Ky3cPi1X6hg>

TEHTÄVÄ: Kuvittele, että olet perustamassa yritystä.

- a) Mihin kaikkiin menoihin tarvitset rahaa? Mainitse vähintään viisi asiaa.

- b) Miten voisit rahoittaa näitä menoja?

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

MITÄ YRITTÄJÄ TEKEE ENNEN RAHOITUSNEUVOTTELUJA?

Nordea on laatinut yleisohjeita startup-yrittäjälle rahoitusneuvotteluihin. Startup-yrittäjä on nuoren ja kasvuhakuisen yrityksen perustaja. Rahoitusneuvotteluihin valmistautumisessa on tärkeää esimerkiksi se, että yrittäjä tekee omat laskelmansa tuloista, menoista ja aikatauluista.

Ohjeita startup-yrittäjälle rahoitusneuvotteluun:

- Tee neuvotteluihin valmiiksi lyhyt, ytimekäs ja ajan tasalla oleva kirjallinen esitys liiketoiminnasta ja taloudellisista numeroista.
- Valmistaudu esittelemään tiiviisti yrityksen ansaintalogiikka eli suunnitelma siitä, miten liiketoiminnasta saadaan kannattavaa.
- Tarkista, pystytkö antamaan neuvottelussa pankin edustajalle selvityksen seuraavista asioista: asiakkaat, osto- ja maksuehdot, kilpailuetu, hinnoittelu, kilpailutilanne, katerakenne ja tuotannon järjestäminen.
- Ole perillä sekä nykyisistä että tulevista liiketoiminnan ”numeroista”: tuotot, kulut, omat pääomat, kassavirta.

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

ERI RAHOITUSVAIHTOEHDOT

Startup-yrityksille on monipuolisia rahoitusmahdollisuuksia. Rahoituslähteen valinnan yhteydessä yrittäjän on syytä miettiä, kuinka valitut rahoitusratkaisut mahdollistavat tai haittaavat seuraavan rahoituskierroksen toteutusta. Lisäksi täytyy suunnitella, kuinka omavaraisuus saadaan pysymään riittävällä tasolla koko kasvuvaiheen. Yrittäjän on mietittävä alustavasti vähintään 2–3 rahoituskierrosta etukäteen.

Eri vaihtoehtoja rahoituksen järjestämiseen:

Joukkorahoitus: Joukkorahoituksessa haetaan netissä olevien joukkorahoituspalvelujen kautta suoraan rahoitusta ilman välikäsiä.

Bisnesenkeli -rahoitus: Bisnesenkeliit ovat sijoittajia, jotka sijoittavat omia rahojaan startup-yrityksiin.

Venture Funding -rahastot: Rahastomuotoisessa pääomasijoittamisessa sijoittajat hajauttavat riskiä rahaston kautta, ja rahasto sijoittaa useisiin startup-yrityksiin. Pääomasijoittamisessa rahoittaja tarjoaa yritykselle myös osaamistaan esimerkiksi strategian kehittämisessä.

Family Office -rahastot eli varakkaiden perheiden sijoitusyhtiöt.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Pankkien osakasrahoitus: Osakaslainan turvin avainhenkilöt pääsevät yrityksessä omistajarooliin ja vastavuoroisesti yritys saa pääomaa käyttöönsä.

Perinteinen pankkilaina: Pankki hankkii tallettajien varoja käyttöönsä (ottolainaus) ja lainaa niitä rahoja eteenpäin (antolainaus).

Shekkitililimiitti: Shekkitili on yrityksen tavallinen tili, johon on yhdistetty luottoraja (limiitti).

Pankin lyhytaikainen siltarahoitus: Rahoitus, joka on tarkoitettu yritykselle lyhyeksi ajaksi käyttöpääomaksi.

Finnveran yrittäjälaina: Valtion omistama Finnvera myöntää yrittäjälle henkilökohtaisen lainan, jolla yrittäjä voi rahoittaa sijoituksiaan yrityksen osakepääomaan.

Finnveran muut rahoitusmuodot: Finnvera-laina, Kansainvälistymislaina ja Siltarahoitus.

Business Finland: Työ- ja elinkeinoministeriön ohjaama innovaatorahoituskeskus Business Finland aloitti toimintansa vuonna 2018. Business Finland tarjoaa rahoituspalveluja yrityksille, jotka tavoittelevat kasvua kansainvälisillä markkinoilla ja haluavat kehittyä innovaatioiden avulla.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Juniorilainatoimijoiden vaihtoehdot: Usein juniorilainat ovat täytelainoja isompien lainojen yhteydessä. Juniorilainat ovat riskirahaa, joissa sijoittajat ovat huonommassa velkojan asemassa verrattuna esim. vakuudellisiin pankkilainoihin.

”Varjopankkien” lainat: Varjopankki on yleisnimi kaikille pankkisäätelyn ulkopuolella oleville rahoittajille. Varjopankki-toimintaa harjoittavat muun muassa erilaiset säätiöt, sijoitusrahastot, korkorahastot ja välittäjät, joilla ei tyypillisesti ole pankkilisenssiä.

Asiakkaiden mahdollisuus rahoittaa ostojaan:

Ennakkomaksut, osakkuus, vaihtovelkakirjalainat.

MINITEHTÄVÄ:

Etsi tietoisuudessa esitellyistä rahoitusvaihtoehdoista lisätietoa vähintään kolmesta eri rahoitusvaihtoehdosta.

YRITYKSEN RAHOITUS

AINEISTO - TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

^{TAT} **bisneskurssit**

HYÖDYT SIDOSRYHMILLE

TEHTÄVÄ: Mitä mielestäsi UPM:n vuosikertomuksessa 2016 tarkoitetaan sillä, että pitkällä aikavälillä omistajille luotava lisäarvo hyödyttää kaikkia sidosryhmiä? Mainitse vähintään kaksi asiaa.

VUOSIKERTOMUS:

<http://hugin.info/165629/R/2081402/784900.pdf>

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

YRITYS RAHOITUSMARKKINOILLA

Yrityksen rahoitus voidaan jakaa omaan ja vieraaseen pääomaan. Vieras pääoma on lainarahaa, tyypillisesti pankkilainaa. Euroopassa yritykset pääsääntöisesti kääntyvät pankin puoleen, kun ne tarvitsevat vierasta pääomaa. Suuret yritykset voivat myös myydä sijoittajille joukkovelkakirjoja (eli bondeja), joiden avulla ne hankkivat käyttöönsä lainarahaa.

Oma pääoma voidaan jakaa sisäiseen ja ulkoiseen omaan pääomaan. Sisäisellä pääomalla tarkoitetaan liiketoiminnasta saatavaa tulorahoitusta ja ulkoisella pääomalla osake-emission eli osakeannin kautta hankittua pääomaa. Yritykselle kertyy tulorahoitusta liiketoiminnasta. Yrityksen tehdessä voittoa oman pääoman määrä kasvaa. Normaalisti yritykset maksavat vuosittain omistajilleen osinkoa, jonka määrä tilikauden tuloksesta (ns. voitonjakosuhte) on Suomessa ollut tyypillisesti 30–50 prosenttia. Osinkona maksettava raha on luonnollisesti pois yrityksen kassasta ja omasta pääomasta. Osingonmaksun yli jäävä osa tilikauden voitosta kasvattaa kuitenkin yrityksen omaa pääomaa.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Yrityksen elinkaaren eri vaiheissa rahoitustarpeet yleensä muuttuvat. Toiminnan voi käynnistää yrittäjän ja hänen lähipiirinsä säästöillä. Joskus puhutaan 3F- rahoituksesta, jolla viitataan ”Family, Friends and Fools” -ryhmään. Aloittavan yrittäjän pitää löytää sellainen joukko potentiaalisia rahoittajia, jotka uskovat hänen liikeideaansa. Luontevaa on lähteä kysymään rahoitusta yrittäjän lähipiiristä. Myös julkista rahoitusta on mahdollista saada alkuunpääsyn tueksi. Starttirahan tarkoitus on turvata yrittäjäksi ryhtyvän toimeentulo siltä ajalta, joka päätoimisen yritystoiminnan käynnistämiseen kuluu. Starttirahaa voi kuitenkin saada enintään 12 kuukauden ajaksi.

**” YRITYKSEN ELINKAAREN ERI VAIHEISSA
RAHOITUSTARPEET YLEENSÄ MUUTTUVAT.”**

Toiminnan volyymin kasvaessa ja vakiintuessa yritys voi hankkia pääomaa bisnesenkeleiltä tai institutionaalisilta pääomasijoittajilta. Bisnesenkelit ovat yksityishenkilöitä, jotka sijoittavat henkilökohtaista varallisuuttaan korkean kasvupotentiaalin yrityksiin. Pääomasijoittajat sijoittavat sellaisiin julkisesti noteeraamattomiin yrityksiin, joilla on hyvät kehittymismahdollisuudet. Pääomasijoittajat ovat ammattimaisia sijoittajia, jotka hallinnoivat tyypillisesti säätiöiden ja työeläkeyhtiöiden sijoituksia. Pääomasijoittaja ei ole pysyvä omistaja, vaan pyrkii

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

irtautumaan yrityksestä tyypillisesti 4–6 vuoden kuluessa. Pankistakin on jo mahdollista hakea lainaa, jos yritys pystyy esittämään, että sen liiketoiminta on kannattavaa.

Osa yrityksistä järjestää jossain kasvuvaiheessa julkisen osakeannin, minkä jälkeen osakkeilla aletaan käydä kauppaa pörssissä. Siellä kuka tahansa voi ostaa ja myydä osakkeita. Yrityksen osakkeille syntyy markkinahinta, mikä puolestaan helpottaa uuden osakeannin järjestämistä silloin, kun yritys tarvitsee lisärahoitusta.

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

MILLAINEN SUOMI OLISI ILMAN

RAHOITUSMARKKINOITA?

Kansantalouden menestys perustuu siihen, että hyville liikeideoille on mahdollisuus saada rahoitusta. Tätä kutsutaan rahoitusmarkkinoiksi. Rahoitusmarkkinoiden tehtävänä on tarjota rahoitusta erilaisiin rahoitustarpeisiin. Rahoitusmarkkinoita ei ehkä huomaa silloin, kun markkinat toimivat hyvin. On kuitenkin tärkeää ymmärtää, miten tärkeä asia rahoitusmarkkinat ovat.

”PANKIT MUODOSTAVAT KESKEISEN OSAN LAINAMARKKINOISTA.”

Yritysten osakeantien järjestäminen olisi mahdollista vain siten, että osakkeita myydään yrityksen pääkonttorista. Tämä nostaisi heti kaksi isoa kysymystä. Mistä potentiaaliset sijoittajat tietävät, paljonko osakkeista kannattaa maksaa? Mistä yritys tietää kannattavan osakkeiden myyntihinnan, koska ei ole olemassa osakemarkkinoita, joista referenssihinnat näkyvät. Sijoittaminen ei listattuihin yrityksiin ei muutenkaan olisi houkutteleva vaihtoehto, kun osakkeiden myyminen edellyttäisi ilmoitusta internetin kauppapaikoilla.

Sijoittajien mahdollisuudet hajauttaa omistustaan olisivat rajalliset, sillä markkinoilla ei olisi sijoitus- ja pääomarahastoja, jotka tarjoavat hajautuksen ja salkunhoidon. Sijoittajien olisi rationaalista vaatia hajautetulle salkulle pienempää tuottoa kuin alihajautetulle salkulle. Sijoittajien pitäisi itse hankkia tiedot tarjolla olevista sijoituskohteista ja niiden arvoista.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

tarjolla olevista sijoituskohteista ja niiden arvoista. Yrityksiä todennäköisesti syntyisi, mutta niiden kasvua rajoittaisi tieto siitä, että kasvun rahoitukseen ei löydy markkinoita – ei pääomasijoittajaa eikä pörssilistautumista.

Vieraan pääoman markkinoilla ainoa mahdollisuus hankkia lainaa olisi yhteydenotto ulkomaiseen pankkiin – suomalaisia pankkejahan rahoituksenantajina ei tässä skenaariossa olisi. Pankit muodostavat keskeisen osan lainamarkkinoista. Suurin osa suomalaisista pankkitalletuksista on suomalaisissa pankeissa, jotka edelleen lainaavat rahaa asuntoluottoina ja yrityslainoina. Suomalaiset pankit tuntevat parhaiten nimenomaan suomalaiset laina-asiakkaat. Ulkomainen pankki vaatisi todennäköisesti riskipreemiota siitä, että se suostuisi lainoittamaan kaukaista yritystä maassa, jossa rahoitusmarkkinoiden valvontamekanismi ei toimi. Toinen vaihtoehto yritykselle olisi myydä pääkonttorista joukkovelkakirjoja ja laittaa ilmoitus lehteen tai internetiin. Tässä ongelmat olivat samoja kuin osakkeiden myymisessä: sijoittajat vaatisivat suurta riskipreemiota ja yrityksen näkökulmasta pääoman kustannus olisi korkea.

Suhteellisen harva meistä ostaa ja myy osakkeita, velkakirjoja tai valuuttoja päivittäin. Rahoitusmarkkinat antavat yksityishenkilöille kuitenkin informaatiota, jonka perusteella voi tehdä päätöksiä. Kun yksityishenkilö päättää, kuinka paljon nykyisistä tuloista hän säästää tulevaisuuteen ja millaisen säästämismuodon hän valitsee, tiedot esimerkiksi korkokehityksestä sekä tuottojen ja riskien vaihtelusta eri sijoitusmuotojen kesken auttavat. Asuntolainojen korot sidotaan yleensä markkinakorkoihin, joten Euroopan keskuspankin päätös olla nostamatta ohjauskorkoa on todennäköisesti hyvä uutinen suomalaisellekin asuntovelalliselle.

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

TAPAU S NIXU

Pääosalle yrityksiä pörssilistautuminen ei ole missään olosuhteissa välttämätön vaihtoehto. Nämäkin yritykset voivat kuitenkin hyötyä rahoitusmarkkinoiden tarjoamasta tiedosta. Miten muuten yritys voi perustella päätöksensä investoinneista, optimaalisesta pääomarakenteesta ja osinkopolitiikasta kuin siten, että perustaa ne talousteoriaan ja sen pohjalta toimiviin rahoitusmarkkinoihin? Oman ja vieraan pääoman kustannukset määräytyvät rahoitusmarkkinoilla, oli yritys julkisesti noteerattu tai ei.

Listautumisella yritys voi hyödyntää julkisten rahoitusmarkkinoiden etuja. Esimerkiksi suomalainen kyberturvayhtiö Nixu Oy ilmoitti kesäkuussa 2014 selvittävänsä mahdollisuutta listautua Helsingin pörssiin ns. kasvulistalle (First North). Perusteiksi yritys kertoi kasvustrategian toteuttamisen (uuden pääoman turvin) sekä tunnettuuden ja kiinnostavuuden lisäämisen.

NIXUN LEHDISTÖTIEDOTE 3.6.2014:

Nixu selvittää listautumista NASDAQ OMX First North Finland -markkinapaikalle Pohjoismaiden suurin tietoturvakonsultointiin erikoistunut asiantuntijayritys Nixu Oy selvittää yhtiön osakkeen listausmahdollisuuksia NASDAQ OMX First North Finland -markkinapaikalle ja harkitsee yleisölle ja institutionaalisille sijoittajille suunnattavan osakeannin toteuttamista mahdollisen listauksen yhteydessä. Jos selvitys johtaa siihen, että yritys päättää toteuttaa listauksen ja osakeannin, tämä tapahtuisi markkinatilanteesta riippuen vuoden 2014 lopulla tai 2015 aikana.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Mahdollisen listautumisen ja osakeannin ensisijaisena tavoitteena olisi mahdollistaa yhtiön kasvustrategian toteuttaminen, nopeuttaa kasvua sekä lisätä Nixun tunnettuutta. Pörssiyhtiönä Nixu myös parantaisi tunnettuuttaan ja kiinnostavuuttaan sekä asiakkaiden että osaavien työntekijöiden näkökulmasta.

Kyberturvayhtiönä Nixu toimii kasvumarkkinalla. Myöhemmin vuonna 2014 yhtiö järjestikin osakeannin, jossa se myi sijoittajille reilut miljoona osaketta 4.4 euron hinnalla. Tässä oli kysymys ns. listautumisannista eli IPO:sta (Initial Public Offering). Nixu tarjosi (Offering) ensimmäistä kertaa (Initial) osakkeita julkisesti (Public) sijoittajille kiinteällä hinnalla. Osakeannin ehdoissa mainittiin, että yhtiö aikoo listautua pörssin First North -listalle. Näin osakeantiin osallistuneet tiesivät, että osakkeesta tulee likvidi eli nopeasti rahaksi muutettava muutaman viikon kuluttua annista.

Osakeannista saamallaan reilulla neljällä miljoonalla eurolla Nixu on tehnyt niin kuin se lupasi. Yhtiö on muun muassa laajentanut toimintaansa Hollantiin ja Yhdysvaltoihin ja ostanut Ruotsista tietoturvayhtiön. Vuonna 2016 Nixu järjesti osakeannin omalle henkilökunnalleen. Työntekijät saivat halutessaan ostaa osakkeita 4.96 eurolla, kun osakkeen hinta pörssissä oli lähes 6 euroa. Tämän osakeannin tavoitteena oli ”yhtiön henkilöstön sitouttaminen ja kannustaminen ja osakasohjan laajentaminen”. Henkilökunnan kannatti sijoittaa yhtiön osakkeisiin, sillä keväällä 2017 Nixun osakekurssi on jo yli 8 euroa.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

4. TALOUS, RAHA JA YRITTÄJYYS

MODUULI 2: YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

First North -listalla yrityksen tiedotusvelvollisuudet ovat hieman pienemmät kuin varsinaisella pörssilistalla. Nixukin on kuitenkin sitoutunut julkaisemaan niin kutsutun osavuosikatsauksen puolen vuoden välein. Tämän lisäksi se on sitoutunut kertomaan sijoittajille, jos sen taloudessa tapahtuu merkittäviä positiivisia tai negatiivisia muutoksia. Näin ollen sijoittajat tietävät, miten yrityksellä menee, ja sijoittajat pystyvät arvioimaan, mikä on yrityksen mahdollisimman oikea markkina-arvo.

Sijoittajat voivat ostaa ja myydä yrityksen osakkeita tarpeensa mukaan. Luonnollisesti osavuosikatsaukset ja muut pörssitiedotteet ovat kenen tahansa nähtävissä, niin työntekijöiden, lainanantajien kuin kilpailijoidenkin. Julkisesti noteerattu yritys kertoo välittömästi merkittävistä uutisista pörssitiedotteissaan. Näin kaikilla sijoittajilla on käytössään sama informaatio.

OSTAISITKO OSAKKEITA?

Tietoiskussa ”Tapaus Nixu” tutustuit kyberturvayhtiö Nixuun ja sen osakeantiin. Nyt on aika pohtia Nixua sijoittajan, eli rahoittajan, näkökulmasta.

TEHTÄVÄ: Vastaa seuraaviin kysymyksiin.

1. Olisitko ostanut Nixun osakkeita osakeannin yhteydessä, mikäli sinulla olisi ollut siihen varaa? Perustele vastauksesi.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

4. TALOUS, RAHA JA YRITTÄJYYS

MODUULI 2: YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

2. Mitä tietolähdettä voisit käyttää päätöksen tekemisen tueksi, kun selvität yrityksen taloudellista tulevaisuutta?
3. Tarkista päivän hinta Nixun osakkeelle. Merkitse vastaukseesi Nixun osakkeen päivän hinta, sekä päivämäärä, jolloin tarkistit hinnan.

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

CASE: CITYCONIN OSAKEANTI VUONNA 2015

Citycon on yksi Helsingin pörssissä noteerattu yritys. Yrityksen liiketoimintana on kauppakeskusten omistaminen, hallinnointi ja kehittäminen. Kyseessä on siis varsin erilainen yritys kuin vaikkapa metsäteollisuusyhtiö UPM, urheiluvälineitä valmistava Amer Sports tai finanssipalveluja tarjoava Nordea. Kaikkia näitä kuitenkin yhdistää se, että ne pyrkivät tuottamaan osakkeenomistajille lisäarvoa ja niiden osakkeita voi kuka tahansa ostaa Helsingin pörssin kautta.

Citycon kertoo nettisivuillaan, että se on päivittäistavarakauppavetoisten, kaupungeissa sijaitsevien kauppakeskusten johtava omistaja, kehittäjä ja hallinnoija Pohjoismaissa ja Baltiassa. Yhtiön hallinnoiman kiinteistöomaisuuden arvo vuonna 2017 on yhteensä noin viisi miljardia euroa ja sen osakkeiden markkina-arvo on yli kaksi miljardia euroa. Osakkeiden markkina-arvo lasketaan siten, että kerrotaan yhtiön osakkeiden lukumäärä osakkeen hinnalla.

Citycon on markkinajohtaja Suomessa, ja se on markkinajohtajien joukossa Norjassa, Ruotsissa ja Virossa. Sillä on myös jalansija Tanskan markkinoilla. Cityconin kauppakeskuksissa käy vuosittain noin 200 miljoonaa kävijää. Yhtiön missio on: ”Tarjoamme parhaat liiketilat ja päivittäiset ostoselämykset urbaaneissa kauppakeskuksissa Pohjoismaissa ja Baltiassa.”

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Citycon on jo pitkään ollut listattuna Helsingin pörssissä, jonka virallinen nimi on nykyisin Nasdaq OMX Helsinki. Cityconin omistajarakenne vuoden 2016 lopussa oli seuraava:

Omistukset osakkeiden määrän mukaan

31.12.2016 OSAKKEITA, KPL	OMISTAJIEN LUKUMÄÄRÄ	%	OSAKEMÄÄRÄ, KPL	%
1 - 100	1 079	8,69	55 400	0,01
101 - 1 000	3 023	24,34	984 602	0,11
1001 - 5000	2 215	17,84	1 786 163	0,20
5 001 - 10 000	4 277	34,44	10 521 455	1,18
10 001 - 50 000	958	7,71	6 999 728	0,79
50 001 - 100 000	701	5,64	14 146 116	1,59
100 001 - 500 000	77	0,62	5 383 151	0,60
500 001 - 1 000 000	56	0,45	11 766 961	1,32
1 000 000 -	33	0,27	838 349 052	94,20
Yhteensä	12 419	100,00	889 992 628	100,00

Yhtiöllä oli vuoden 2016 lopussa yhteensä 12 419 osakkeenomistajaa, joista yli miljoonan osakkeen omistajia oli 33. Alle sata osaketta omistavia oli vastaavasti 1 079. Näiden osakkeenomistajien sijoitus Cityconissa oli siis alle 230 euroa (yhden osakkeen hinta on 2.3 euroa).

Vuoden 2016 aikana yhtiön osakkeita vaihtui päivässä Helsingin pörssissä keskimäärin 587 000 eli rahassa päivävaihto oli keskimäärin 1,7 miljoonaa euroa. Yhtiön markkina-arvo vuoden 2016 lopussa oli yli 2 miljardia euroa. Markkina-arvo lasketaan kertomalla yhtiön osakkeiden lukumäärä osakkeen hinnalla (Cityconin tapauksessa 889 992 628 x 2.3 eur).

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Citycon järjesti edellisen kerran osakeannin vuonna 2015. Tuolloin se ilmoitti järjestävänsä niin sanotun merkintäoikeusannin.

Citycon 15.6.2015:

Allekirjoitimme 25.5.2015 sopimuksen Norjan toiseksi suurimman kauppakeskusten omistajan ja johtajan, Sektor Gruppen AS:n koko osakekannan hankkimiseksi. Yrityskaupan velattomaksi kauppahinnaksi on sovittu noin 1,5 miljardia euroa, josta osan aiomme rahoittaa noin 600 miljoonan euron merkintäoikeusannilla.

Yrityskauppa on merkittävä askel eteenpäin tavoitteessamme tulla tunnetuimmaksi kauppakeskusbrändiksi Pohjoismaissa ja Baltiassa. Kaupan myötä Cityconista tulee Pohjoismaiden suurin ja Manner-Euroopan kolmanneksi suurin kauppakeskukseen keskittynyt listayhtiö kiinteistöportfolion bruttoarvolla laskettuna. Meistä tulee aidosti pohjoismainen kauppakeskustoimija, jonka vuosittainen kokonaiskävijämäärä kasvaa noin 150 miljoonasta yli 200 miljoonaan.

Osakeanti siis liittyi yhtiön laajenemiseen, kun se osti Norjan toiseksi suurimman kauppakeskusten omistajan. Tämän rahoittamiseksi yhtiö keräsi osakkeenomistajilta rahaa 600 miljoonaa euroa. Merkintäoikeusanti tarkoitti sitä, että yhtiön osakkeenomistajat saivat niin sanottuja merkintäoikeuksia omistuksensa suhteessa. Annin ehtojen mukaisesti se meni näin:

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Osakkeiden merkitseminen:

- Cityconin osakkeenomistajana saat arvo-osuustilillesi automaattisesti yhden (1) merkintäoikeuden jokaista 17.6.2015 omistamaasi yhtä (1) osaketta kohti.
- Ensisijainen merkintäoikeus: kahdella (2) merkintäoikeudella saat merkitä yhden (1) uuden osakkeen 2.05 euron merkintähintaan per osake.
- Osakkeiden merkintäaika on 23.6.–7.7.2015. Osakkeiden merkintähinta 2.05 euroa osakkeelta tulee maksaa kokonaisuudessaan merkinnän yhteydessä.

Osakeannissa yhtiön osakkeenomistajat saivat siis omistustensa suhteessa merkintäoikeuksia, joilla heillä oli mahdollisuus ostaa yhtiön osakkeita 2.05 euron hinnalla. Cityconin osakkeenomistajien tuli päättää, laittavatko he lisää rahaa yritykseen ja uskovat rahojen menevän hyvään käyttöön. Velvollisuutta ostaa uusia osakkeita ei ollut, sillä osakkeenomistajille tarjottiin myös mahdollisuutta myydä merkintäoikeutensa pörssissä. Sijoittaja, joka ei aikaisemmin ollut Cityconin osakkeenomistaja, voi ostaa näitä merkintäoikeuksia pörssistä ja edelleen ostaa niillä yrityksen osakkeita kiinteään 2.05 euron hintaan.

Osakeannin toteuttaminen oli Cityconille suhteellisen yksinkertaista, sillä yrityksen osake on jo pitkään ollut noteerattuna julkisella markkinapaikalla. Tällöin osakkeen markkinahinta on tiedossa, eli tilanne on toinen, kuin ei-listatulla yrityksellä. Mikäli yrityksen osakkeilla ei ole aikaisemmin käyty kauppaa pörssissä, mutta yritys aikoo osakeannin jälkeen listautua, puhuttaisiin niin sanotusta listautumisannista.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Jälkikäteen voi nähdä, että Cityconin osakeantiin kannatti osallistua. Yhtiön osakekurssi on keväällä 2017 noussut 2.3 euroon, mikä ei toki ole kovin suuri arvonnousu. Osakkeenomistajat ovat kuitenkin saaneet vuosina 2015 ja 2016 osinkoa 15 senttiä per osake. Keväällä 2017 yhtiö kertoi laskevansa vuotuista osinkoa 13 senttiin, mikä korkotaso huomioiden on edelleen kohtuullisen houkutteleva taso (noin 5,7 % osakekurssista). Yhtiö on perinteisesti jakanut osakkeenomistajille melko suuren osan vuosittaisesta tuloksestaan. Tämä on ollut odotettuakin, sillä yhtiön osinkopolitiikan mukaisesti ”Cityconin taloudellinen tavoite on jakaa osinkoina vähintään 50 % tilikauden voitosta verojen jälkeen”.

Citycon ei sijoittajan näkökulmasta ole kovin houkutteleva yhtiö. Miten olisikaan, kun yhtiön liiketoimintana on kauppakeskusten omistaminen? Citycon pyrkii saamaan kaikki liiketilat vuokrattua asiakkaille. Yrityksen tulot muodostuvat siis ensisijaisesti vuokratuloista, jotka muodostavat melko tasaisen kassavirran. Tällaista kiinteistösijoitusta harkitsevat vertaavat pääoman tuottoa korkosijoitukseen. Sijoittajalla on aina mahdollisuus sijoittaa vaikka valtion obligaatioihin, joissa korkotuotto on tasainen ja suhteellisen varma. Jotta Citycon pystyy olemaan houkutteleva sijoituskohte, sen pitää pystyä saamaan pääomalleen parempi tuotto kuin korkosijoitus. Sijoittajan näkökulmasta kauppakeskusliiketoimintaan sijoittaminen on riskialttiimpaa kuin valtion obligaatioihin sijoittaminen. Kiinteistösijoituksiin liittyy riski, että vuokralaisia ei löydy riittävästi tai kiinteistöjä joudutaan peruskorjaamaan kalliisti. Riskit ovat samanlaisia kuin asuntosijoittajalla.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Jos sijoittaja haluaa enemmän jännitystä ja mahdollisuuden suurempiin lyhyen aikavälin kurssinousuihin, hänen kannattaa katsoa valmistavan yritystoiminnan suuntaan. UPM ja Amer ovat esimerkkejä suurista yrityksistä, joiden tulos on kohtuullisen hyvin ennustettavissa, mutta kassavirrat eivät kuitenkaan ole niin tasaisia kuin kiinteistösijoittajan. Vielä enemmän riskiä kestävä voi harkita teknologiayrityksiä, joiden tulos voi kasvaa paljonkin uuden innovaation ansiosta. Vastaavasti taas kilpailutilanne on kova ja kilpailijan innovaatiot voivat romahduttaa yrityksen kannattavuuden nopeastikin.

2000-luvun alussa Nokia oli maailman suurin kännykänvalmistaja, mutta Apple ja Samsung ohittivat Nokian muutamassa vuodessa. Nokia joutui luopumaan kännykkäliiketoiminnastaan tehdessään suuria tappioita. Startup-yritykset tarjoavat usein suuria mahdollisuuksia, mutta myös suuria riskejä, jos niitä vertaa vanhempiin yrityksiin, joilla on jo vakiintunut asiakaskunta. Sijoittajan näkökulmasta startup-yrityksiin liittyy myös se haaste, että osakkeista ei pääse helposti eroon, jos yritys ei ole pörssissä listattuna. Vaikka yritystoiminta kasvaisi ja kannattaisikin, sijoittaja voi joutua odottamaan monta vuotta ennen, kuin hän pääsee hyötymään yrityksen arvonnoususta.

Pörssissä sijoittajat voivat valita itselleen sopivan yhdistelmän yrityksiä oman riskinkantokyvyn sallimissa rajoissa. Yritysjohdo ymmärtää tämän ja tiedostaa sen, että mitä enemmän riskejä yrityksen liiketoimintaan liittyy, sitä kalliimpaa rahoitus on. Startup-yritysten näkökulmasta rahoitus on kaikkein kalleinta.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

VIERAAN PÄÄOMAN KUSTANNUS

Joukkovelkakirjalainalla tarkoitetaan suurehkoa lainaa, joka on jaettu useaan keskenään samanehtoiseen joukkovelkakirjaan. Lainan osista annetaan erilliset saamistodistukset eli joukkovelkakirjat. Joukkovelkakirjoilla käydään kauppaa sekä arvopaperipörssissä että sen ulkopuolella. Tärkeää on tietää, että joukkovelkakirjat ovat jälkimarkkinakelpoisia velkasitoumuksia eli niitä voi ostaa ja myydä lainan liikkeeseenlaskun ja takaisinmaksun välillä. Liikkeeseenlaskijan (yrityksen) pyrkimyksenä on turvata lainalle mahdollisimman hyvät jälkimarkkinat, koska se lisää sijoittajien mielenkiintoa lainaa kohtaan ja tavallisesti alentaa myös lainakustannuksia (pieni riskipreemio).

”LUOTTOLUOKITUS ON JULKINEN.”

Sijoittajat saavat yritykseltä arvopaperin, jossa yritys sitoutuu maksamaan velkakirjalle korkoa esimerkiksi kolme prosenttia vuodessa. Samoin yritys sitoutuu maksamaan pääoman takaisin joko kertaeränä (bullet-laina) tai lyhennyksinä lainan voimassaoloaikana.

Valtionlainoja pidetään yleensä luottoriskittöminä. Sillä tarkoitetaan sitä, että sijoittajat uskovat valtion kykyyn maksaa korkomaksut ja pääoman nimellisarvo laina-ajan päätyttyä. Yrityksen lainasta sijoittaja vaatii jonkinlaisen riskipreemion, koska yleensä yritykselle lainaamiseen sisältyy suurempi riski kuin valtiolle lainaamiseen. Oletetaan, että valtionlainojen korko

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

on yksi prosentti. Mikäli yrityksen riskipreemioksi katsotaan kaksi prosenttia, on sijoittajan vaatima korko yrityksen lainalle kolme prosenttia. Jokainen lainanantaja, olipa hän sitten pankki tai velkakirjaan sijoittava, määrittää riskipreemionsa itse. Riskipreemiota määritettäessä on tärkeää tehdä vertailu muihin yrityksiin. Tyypillisesti yritykset, joilla on sama luottokelpoisuus, maksavat lainalleen saman kokoisen riskipreemion. Luottoriskin arvioimisessa voi käyttää ulkopuolisia luottoluokittajia, kuten Citycon käytti vuonna 2016 myydessään sijoittajille joukkovelkakirjoja.

Cityconin joukkolaina syksyllä 2016

Citycon myi syksyllä 2016 sijoittajille joukkolainan, minkä maturiteetti eli voimassaoloaika on 10 vuotta (bullet-laina) ja vuosittainen korko 1,25 prosenttia.

CITYCON OYJ Pörssitiedote 30.8.2016 klo 17.00:

Citycon-konserni on onnistuneesti saattanut päätökseen 350 miljoonan euron suuruisen joukkovelkakirjalainan ("Laina") tarjoamisen. Lainan liikkeeseenlaskijana toimii Citycon Treasury B.V. ja takaajana Citycon Oyj. Euromääräisen taatun Lainan maturiteetti on 10 vuotta ja eräpäivä 8.9.2026. Lainalle maksetaan kiinteää 1,25 prosentin vuotuista korkoa vuosittain 8.9.

Citycon Treasury B.V. on hakenut Lainan listalleottoa Irlannin pörssin viralliselle listalle ja sen ottamista kaupankäynnin kohteeksi ko. pörssin säännellyllä markkinalla.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

kohteeksi ko. pörssin säännellyllä markkinalla. Lainalle on myönnetty luottoluokitukset, BBB Standard & Poors:lta ja Baa1 Moody's:lta. Luokitukset ovat samat kuin Cityconin yleiset luottoluokitukset.

Lainan korko (1,25 %) on melko alhainen, mikä selittyy sillä, että a) valtio-obligaatioiden korot olivat elokuussa 2016 lähellä nollaa, b) Cityconin liiketoiminta on aika hyvin ennakoitavissa (liiketoiminta ei ole kovin ”houkuttelevaa”), c) lainalle on hyvät luottoluokitukset ulkopuolisilta arvioitsijoilta (tiedotteessa mainitut Standard & Poor’s ja Moody’s) ja d) lainaan sijoittaneet tiesivät, että lainoille tulee jälkimarkkinahinta, kun ne otetaan kaupankäynnin kohteeksi pörssissä. Viimeksi mainitun ansiosta sijoittajat voivat halutessaan myydä lainansa pois ennen laina-ajan päättymistä. Lainat ovat tämän ansiosta likvidejä ja sijoittajat voivat tyytyä pienempään tuottoon kuin sellaisessa tapauksessa, että lainoja ei listattaisi pörssiin. Yrityksen näkökulmasta tämä tarkoitti pienempää vieraan pääoman kustannusta.

Luottoluokitukset

Luottoluokituslaitoksilta oli pyydetty arvio siitä, mikä on Cityconin kyky huolehtia velan korkomaksuista ja pääoman takaisinmaksusta 10 vuoden kuluttua. Kansainvälisillä markkinoilla on useita erilaisia luottoluokitusyrityksiä, jotka arvioivat yritysten luottokelpoisuutta eli reittausta (rating). Luottokelpoisuutta arvioivat yritykset ovat itsenäisiä ja riippumattomia. Yritys maksaa luokituksesta, joka on julkinen.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Luokitus ilmaistaan kirjainyhdistelminä. Luokkia, jotka ovat vähintään BBB (Standard & Poor's) ja Baa (Moody's) kutsutaan Investment grade -luokiksi. Niillä viitataan hyvään luottokelpoisuuteen. Vastaavasti tätä heikompia luokkia kutsutaan High yield -luokiksi (myös junk bonk), millä viitataan siihen, että riski on korkea. Junk bondeista puhutaan myös roskalainoina. Esimerkiksi Moody's kertoo luokittelevansa parhaaseen Aaa-luokkaan noin kaksi prosenttia kaikista yrityksistä. Suomen valtion luottokelpoisuus on sekä Standard & Poor'sin että Moody'sin analyysin perusteella toiseksi paras mahdollinen vuonna 2017. Erinomaisen luottoluokituksen ansiosta Suomen valtio pystyy myymään joukkovelkakirjoja hyvin alhaisella tuotolla.

Citycon on luottoluokittajien näkemyksen mukaan Investment grade -yritys, mikä on sijoittajille signaali siitä, että yritys todennäköisesti pystyy maksamaan lainan korot ja pääoman takaisin lupauksensa mukaisesti. Hyvään luottoluokitukseen vaikuttaa varmasti sekin, että yrityksen omavaraisuusaste vuoden 2016 lopussa oli 47 prosenttia eli suhteellisen korkea. Omavaraisuusaste lasketaan jakamalla oma pääoma taseen loppusummalla.

Yritys tarvitsee kansainvälisen luokituksen, mikäli se myy joukkolainoja kansainvälisille sijoittajille. Vain suhteellisen harvalla suomalaisella suuryrityksellä on kansainvälinen luottokelpoisuusluokitus, mutta samanaikaisesti pienemmille yrityksille on olemassa vähintäänkin jonkin kotimaan markkinoilla toimivan pankin luottokelpoisuusluokitus. Jos yritys on useamman pankin asiakas, on yrityksellä todennäköisesti useita

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

ei-julkisia luottokelpoisuusluokituksia. Nämä ovat kuitenkin pankin omien tutkimusten tuloksia, eikä pankeilla ole tarvetta eikä haluakaan kertoa niistä kilpailijoilleen. Pankit arvioivat kaikkien yritysten luottokelpoisuusluokitukset niiden hakiessa lainaa. Pankki, joka pystyy parhaiten arvioimaan yrityksen todellisen luottokelpoisuuden, pystyy hinnoittelemaan myöntämänsä lainat niin, että niiden riskipremio asettuu juuri oikealle tasolle.

YRITYKSEN RAHOITUS

AINEISTO - TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

LUOTTOLUOKITUSYHTIÖT JA VUODEN 2008 FINANSSIKRIISI

Taustatietoa ennen tehtävää: Luottoluokitusyhtiöt tekevät yrityksistä ja valtioista luokituksia, joiden perusteella sijoittajat voivat arvioida, kuinka hyvin nämä selviävät taloudellisista velvoitteistaan esim. lainan takaisinmaksun suhteen. Kolme alan markkinajohtajaa ovat Standard & Poor's, Moody's ja Fitch. Luottoluokituksilla on vaikutusta yrityksen tai valtion lainaaman rahan hintaan eli korkoon. Mitä heikompi luokitus, sitä suurempi riski ja korko.

TEHTÄVÄ: Luottoluokitusyhtiöt saivat kovaa kritiikkiä vuoden 2008 finanssikriisissä. Mistä tämä mielestäsi johtuu? Mainitse ainakin kaksi asiaa.

VINKKI: Tutustu aiheeseen netin kautta.

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

OMAN PÄÄOMAN KUSTANNUS

Osakeyhtiöitä on runsaasti, mutta vain pieni osa näistä on julkisesti noteerattuja eli pörssiyhtiöitä. Pörssilistautuminen ja julkinen kaupankäynti ovat sijoittajien kannalta hyvä asia, koska markkinoilla osake tulee tehokkaasti hinnoitelluksi. Tällöin sijoittajan on helpompi verrata tuottoja ja riskejä. Yrityksen kannalta oman pääoman kustannuksen voi ajatella olevan alhaisempi listattuna. Yritykselle pörssilistautumisesta voi olla etua esimerkiksi markkinoinnissa ja rekrytoinnissa, kuten on Nixun tapauksessa.

On äärimmäisen vaikea ennustaa, miten jonkin lupaavankin yrityksen käy tulevaisuudessa. Jo listautumisantivaiheessa sijoittaja ottaa riskin siitä, että yrityksestä ei sen listalle tullessa maksetakaan samaa hintaa kuin millä hinnalla osakkeet olivat myynnissä osakeannissa. Pörssilistalla oleviin osakkeisiin liittyy kaikenlaisia mahdollisia ja mahdottomia riskejä. Osa riskeistä liittyy yrityskohtaisiin, osa koko kansantaloutta koskeviin asioihin. Yhtiön tulos voi heikentyä vaikka leudon talven tai globaalin finanssikriisin tuloksena.

Tuotto ja riski kulkevat käsi kädessä

Vieraan pääoman sijoittaja vaatii lainasopimuksessa sovitun korkomaksun riippumatta siitä, meneekö yrityksellä hyvin vai huonosti. Osakkeenomistaja ei todennäköisesti saa kovin huonona vuotena lainkaan osinkoa. Mahdollisessa konkurssitilanteessa osakkeenomistaja saa omansa viimeisenä sen jälkeen, kun asianajajat ja lainanantajat ovat perineet

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

saatavansa. Oman pääoman ehtoisesti sijoittava ottaa siis suuremman riskin kuin vieraan pääoman ehtoisesti sijoittava. Koska riski on suurempi, tulee myös tuotto-odotuksen olla suurempi. Rahoitusmarkkinoilla pätee sääntö: tuotto ja riski kulkevat käsi kädessä. Se siis tarkoittaa, että kukaan sijoittaja ei ole halukas ottamaan riskiä, ellei hän saa myös korkeaa tuottoa.

Osakkeenomistajana kannattaa olla, jos uskoo yrityksen menestykseen tulevaisuudessa. Lainanantajan tuotolle etukäteen sovittu korkomaksu on paitsi minimi, myös maksimi. Yrityksen menestyessä hyvin se ei todennäköisesti maksa lainastaan yhtään etukäteen sovittua korkeampaa korkoa. Kaikki se ylijäämä, mikä jää korkojen ja verojen maksamisen jälkeen, kuuluu osakkeenomistajille. Heidän tuottomahdollisuutensa ovat siis lainanantajaa korkeammat, joskin ovat riskitkin. Sijoittaja suostuu ostamaan yrityksen osakkeita vain, mikäli hän voi odottaa saavansa parempaa tuottoa kuin yrityksen lainasta. Osakkeenomistajien kokonaistuotto muodostuu osinkojen ja osakkeen hinnan arvonnousun summana.

Oman pääoman kustannuksen määräytyminen

Tärkeä ero oman ja vieraan pääoman välillä on se, että oman pääoman kustannus määräytyy implisiittisesti markkinoiden tuottovaatimuksen perusteella. Tämä tarkoittaa sitä, että tätä kustannusta ei pystytä lukemaan yrityksen vuosikertomuksesta tai lehdistä, sillä tuotto-odotus perustuu tulevaisuuden tuotto-odotukseen, ei yritysjohton kirjalliseen sitoumukseen maksaa tietty tuotto rahalle, kuten on tilanne vieraan pääoman kohdalla. Yritysjohtohan ei voi luvata mitään tuottoa sijoittajille, koska

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

osakkeiden hintakehitys määräytyy markkinoilla. Yritysjohto pystyy vaikuttamaan kurssikehitykseen vain välillisesti tekemällä liiketoimintapäätöksiä. Yrityksen johto ei voi etukäteen luvata sijoittajille edes osingon suuruutta, koska yrityksen tulos vaikuttaa osingonmaksukykyyn.

Mikä takaa sen, että osakkeet tuottavat paremmin kuin esimerkiksi korkoinstrumentit? Tällaista takuuta ei voi antaa. Tilanne ei osakesijoittajan näkökulmasta ole kuitenkaan aivan näin lohduton. Osakemarkkinat voivat joskus yli- ja alireagoida esimerkiksi yritysten tulosuutisiin, mutta loppujen lopuksi osakkeet ovat sama asia kuin yrityksen oma pääoma. Tämän vuoksi osakemarkkinoiden kehitys perustuu pitkällä aikavälillä vain ja ainoastaan yritysten todellisiin tuloksiin. Yritysjohto suunnittelee investointeja ja vertailee niiden kannattavuutta suhteessa rahoituksen kustannuksiin. Yritys ei investoi, ellei se usko investoinnin tuottavan yli rahoituksen kustannuksen. Oman pääoman kustannus on suurempi kuin vieraan pääoman.

Yksi rahoituksen keskeisimmistä ja samalla vaikeimmista asioista on oman pääoman kustannuksen määräytyminen. Vieraan pääoman kustannus määritetään selvästi lainasopimuksessa. Vierasta pääomaa eli lainaa ottaessaan yritys sitoutuu maksamaan tietyn etukäteen sovitun koron lainarahalle. Esimerkiksi voidaan sopia vaikkapa kolme prosenttia vuodessa. Jos yritys ei täytä velvollisuuttaan maksaa vuosittain tätä korkoa, pankki voi haastaa yrityksen oikeuteen. Pankin tai joukkolainan omistajan saama tuotto kolme prosenttia lainatulle rahalle on yrityksen näkökulmasta kustannus.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Oman pääoman kustannusten määrittäminen onkin vaikeampaa. Yritysjohdolla ei missään tilanteessa sitoudu tuottamaan omalle pääomalle mitään tiettyä tuottoa, josta poikkeamisesta se olisi valmis lähtemään jopa oikeuteen. Yritysjohdolla lupaa ainoastaan tehdä parhaansa. Osakesijoittajan asema saattaa vaikuttaa lohduttomalta verrattuna lainarahaan sijoittaneeseen. Niin se osaltaan onkin. Tuskaa lisää vielä tieto siitä, että yrityksen mahdollisesti mennessä konkurssiin, lainarahaan sijoittaneet ottavat ensin omansa ja loput (yleensä ei mitään) jää osakkeenomistajille eli oman pääoman ehtoisen sijoituksen tehneille.

Yritys rahoittaa toimintaansa sekä omalla että vieraalla pääomalla. Vierasta pääomaa eli lainaa otetaan, jos ollaan kohtuullisen varmoja siitä, että yrityksen tuloksella pystytään suoriutumaan vähintäänkin korkokustannuksista. Kaikki mikä jää vieraan pääoman kustannusten jälkeen yli, jää omalle pääomalle. Yrityksen toimintaa ja johtoa valvoo hallitus, jonka tehtävänä on myös valvoa, että yritys maksimoi omistajiensa varallisuutta. Näin yritysjohdolla ei todennäköisesti tee sellaisia investointeja, joista ei ole odotettavissa reilua korvausta yrityksen omalle pääomalle.

Osakesijoituksen tuotto perustuu todelliseen tuloksentekokykyyn

Hyvänsä yritysjohdon odotukset eivät aina toteudu. Joskus tavoitteet alitetaan ja joskus jopa ylitetään. Investoinnit voivat epäonnistua monesta syystä, esimerkiksi epärealistisista odotuksista, markkinaolosuhteiden muutoksesta tai teknologian

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

YRITYKSEN RAHOITUS

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

kehittymisestä. Varmaa kuitenkin on, että mitä pätevämpi yritysjohto on, sitä todennäköisemmin yrityksen osakkeenomistajat saavat korvauksen, joka heille sijoituksen riskit huomioon ottaen myös kuuluu. Osakesijoituksen tuotto ei siis pitkällä aikavälillä ole henkimaailman asioita vaan perustuu yrityksen todelliseen tuloksentekokykyyn.

Osakkeenomistaja on konkurssitilanteessa huonoimmassa asemassa, minkä lisäksi jo yrityksen elinaikana velkojat saavat korkomaksuja yrityksen tuloksesta riippumatta. Miksi siis ketään kiinnostaa sijoittaa oman pääoman ehtoisesti yritykseen? Syy on tuotto, jonka täytyy odotusarvoisesti olla korkeampi kuin vieraan pääoman ehtoiselle sijoitukselle saatava tuotto. Rahoitusteoriassa on kehitetty erilaisia työkaluja oman pääoman laskemiseksi.

YRITYKSEN RAHOITUS

SOVELTAVA TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

 bisneskurssit

OSAKEMARKKINAT JA MEGATRENDIT

Yrityksen tuloksenteekyvyyssä korostuu sen kyky hyödyntää talouden megatrendejä eli vallitsevia kehityssuuntia. Megatrendejä ovat esimerkiksi kaupungistuminen eli urbanisoituminen ja ilmastonmuutos.

TEHTÄVÄ: Etsi Helsingin pörssistä vähintään kolme eri yritystä, joilla on mielestäsi edellytyksiä hyötyä liiketoiminnassaan urbanisoitumisesta ja/tai ilmastonmuutoksesta. Perustele valintasi.

YRITYKSEN RAHOITUS

ARVIOINTI

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

 bisneskurssit

MITÄ OPIN YRITYKSEN RAHOITUKSESTA?

Lopuksi vastataan vielä tiiviisti osion johdannossa esitettyyn tutkimuskysymykseen.

TUTKIMUSKYSYMYS: Miten ja minkälaisista toimista yritystoiminnan rahoitus rakentuu?

VASTAUSOHJEET:

1. Mainitse vähintään kolme konkreettista asiaa tai tärkeää toimenpidettä, jotka liittyvät yrityksen rahoitukseen.
2. Mitä haluaisit vielä oppia yrityksen rahoitukseen liittyvistä asioista?